استفتائات جدید (بهمن ماه) - 1 /بهمن/ 1402

وطن اتخاذی

سؤال1: پس از ازدواج، ترک وطن کردم اما الان چند سالی است که در وطن قبلی خانه خریدیم و تعطیلات از محل سکونت به آنجا می رویم، اگر بخواهم دوباره وطن قرار دهم شرطش چیست؟

جواب: اگر قصد کنید برای همیشه یا سالیان طولانی مقداری از سال را در آنجا زندگی کنید، به طوری که عرفا گفته شود شما در طول هر سال در دو محل زندگی می کنید، آنجا وطن شما محسوب می شود.

خرید قسطی کالا به واسطه سرمایه دیگری

سؤال2: راننده ای قصد دارد که کامیونی بخرد و برای این کار، پول مورد نیاز را از شخص دیگری گرفته و خود وکیل او شود تا ابتدا کامیون را برای وی خریداری کند سپس او کامیون را به طور قسطی به راننده بفروشد ؛ این معامله چه حکمی دارد؟

جواب: اگر راننده به عنوان وکیل از طرف صاحب مال، این معامله را انجام دهد و سپس او هم آن را به خود راننده به طور قسطی بفروشد، در صورتی که قصد آنان حیله کردن برای فرار از ربا نبوده و در هر دو معامله قصد جدّی خرید و فروش داشته باشند، اشکال ندارد.

تفاوت قیمت کالای تحویل نشده

سؤال3: ده سال پیش، مصالح ساختمانی به شخصی فروختم که بخشی از آن را تحویل نگرفت و علیرغم چند بار تماس مراجعه نکرد اما اکنون آن را مطالبه می کند ؛ تکلیف چیست؟ آیا تفاوت قیمت را می توان از مشتری دریافت کرد؟

جواب: در صورتی که قیمت و مقدار کالا (مثلا یک تن سیمان) در زمان معامله مشخص شده و تمام پول را گرفته باشید، نمی توانید تفاوت آن را دریافت کنید و باید کالای مذکور را تحویل دهید.

معامله صوری برای فرار از ربا

سؤال4: اگر شخصی نیاز به مبلغی پول داشته باشد، آیا جایز است که کالایی را به صورت نسیه به بیش از نرخ حقیقی بخرد و سپس آن را در همان مجلس به فروشنده، به قیمت کمتری بفروشد، مثلاً تکه ای طلا را به مبلغ مشخصی به طور نسیه برای مدّت یک سال بخرد و در همان مجلس آن را به صورت نقد به شخص فروشنده، به دو سوم قیمت خرید بفروشد؟

جواب: چنین معامله ای که در واقع نوعی حیله برای فرار از ربای قرضی است، شرعاً حرام و باطل است.

ازدواج مرد و زن مسلمان و مسیحی

سؤال5: آیا ازدواج مرد مسلمان با زن مسیحی یا زن مسلمان با مرد مسیحی صحیح است؟

جواب: ازدواج (دائم یا موقت) زن مسلمان با مرد مسیحی باطل است و نیز ازدواج دائم مرد مسلمان با زن مسیحی بنا بر احتیاط واجب باطل می باشد اما ازدواج موقت مرد مسلمان با زن مسیحی با رعایت شرایط شرعی اشکال ندارد. درباره ازدواج زن یا مرد مسلمان با سایر اهل کتاب نیز احکام گذشته جاری است.

فرار از ربای قرضی با انجام معامله

سؤال6: من از دوستم درخواست قرض کردم اما او پیشنهاد کرده که خودرو خود را به او بفروشم و او به من پول نقد بدهد و من دوباره فی المجلس خودرو خود را از او به قیمت بیشتری بخرم و چکی به مبلغ خرید برای پنج ماه بعد به او بدهم ؛ آیا این عمل مشمول حکم ربا می باشد یا خیر؟

جواب: عمل مذکور که برای حیله و فرار از ربا می باشد، جایز نیست.

تبدیل موقوفه های بلا استفاده

سؤال7: حمام عمومی موقوفه ای در روستای ما بوده که سالهاست مخروبه شده است و با وجود حمام در خانه ها دیگر نیازی به آن نیست ؛ آیا می توان از آن جهت غسال خانه بهره برداری کرد؟

جواب: اشکال ندارد.

تفاوت وجه التزام و جریمه دیر کرد

سؤال8: تفاوت وجه التزام با جریمه دیرکرد چیست؟ آیا وجه التزام همان رباست؟

جواب: مبلغ دیر کرد به معنای گرفتن وجهی در ازای مهلت دادن به مدیون برای ادای دین است که ربا محسوب می‌شود اما وجه التزام به معنای جریمه در ازای تخلف از تعهدی است که مدیون برای ادای دین در زمان معین داشته است و لذا مانعی ندارد.